

Til
Arbejdstilsynet

21-12-2005
Sagsnr.: 113478

Konklusioner fra undersøgelsen samt handlingsplan - endeligt oplæg

Nærværende handlingsplan har til formål at minimere belastninger som følge af manuel håndtering, hvor det er teknisk og økonomisk muligt. Handlingsplanen gælder for virksomheder der har medarbejdere, hvis primærbeskæftigelse er at bygge stilladser. Virksomheder med medarbejdere som kun lejlighedsvis bygger stilladser til eget brug er således ikke omfattet af handlingsplanen. Anvisningerne om lodret transport følger imidlertid Arbejdstilsynets normale tilsynspraksis og afsnittet gælder derfor alle der opstiller stillads.

Implementeringen af handlingsplanen kan imidlertid ikke fjerne al manuel håndtering, og alt efter opgaven vil der fortsat være en større eller mindre grad af manuel håndtering.

Som supplement til handlingsplanen skal virksomheden derfor i den daglige planlægning sikre, at belastningen ved manuel håndtering minimeres. Et eksempel herpå kan være at hejset flyttes med jævne mellemrum af hensyn til topmanden eller, at opgaver med forholdsvis megen manuel håndtering fordeles jævnt mellem virksomhedens medarbejdere.

Lodret transport

Med udgangspunkt i undersøgelsens målinger i forbindelse med lodret transport af stilladsgrej med håndhejs må det konkluderes, at anvendelsen af et traditionelt håndhejs påfører bundmanden u hensigtsmæssige belastninger både ved ophejsning og i forbindelse med nedfiringen.

Belastningerne fra manuel lodret transport kan minimeres betragteligt ved anvendelse af andre tekniske hjælpemidler. Herunder:

- Materialehejs
- Bundmonteret el-montagehejs
- Topmonteret mini el-montagehejs
- Eller tilsvarende hjælpemidler

Håndhejs kan dog fortsat anvendes til nedenstående opgaver :

- Montering og demontering af plast og net
- Montering og demontering af affaldsskakter
- Lodret transport af **få** stilladskomponenter, fx i forbindelse med ændring af et eksisterende stillads.
- Lodret transport af stilladskomponenter, hvor øverste dæk er i 4 niveau/ca. 8 meter.

- Lodret transport af stilladskomponenter, der medgår til mindre stilladser, fx opgangsfelt inkl. konsol og kasseskærm (2 ranker og max 12 meter) eller mindre skorstensstillads med et opgangsfelt.
Såfremt opgangsfeltet skal bruges til en videre opbygning, fx større skorstensstillads, inddækning eller rækværker på tag m.m., skal der anvendes el-hejs eller lignende fra starten.

Ud fra en ergonomisk betragtning kan demontering af alle stilladser ligeledes foretages med håndhejs med bremse.

Vandret transport

Med udgangspunkt i konkrete vurderinger af hvordan stilladsmateriel læses og aflæses fra bilen samt den vandrette transport mellem bil og opstillingssted viser, at de traditionelle metoder påfører medarbejderne en række uhensigtsmæssige belastninger. Disse belastninger skal minimeres ved anvendelsen af egnede tekniske hjælpemidler.

Ved valg af tekniske hjælpemidler er der en række krav, der har indflydelse på valget. Følg nedenstående og udarbejd en køreplan.

Af- og pålæsning af bil

sker generelt ved anvendelse af egnede tekniske hjælpemidler, fx truck, kran, bagsmækklift, containerlad eller lignende.

Dette vil hovedsagligt indebære, at størstedelen af stilladsmaterialet bundtes eller samles i større enheder fx rammetainer eller barreller.

Hvis bilen på opstillingsstedet kan holde direkte under hejsefeltet, anvendes hjælpemidler som anvist under afsnittet om lodret transport. På lagerpladsen anvendes truck til læsning af dæk, rammer og løse dele i bareller. Rammevogn kan alternativt anvendes til håndtering af rammer til/fra læsserampen.

Af- og pålæsning af mindre stilladskomponenter og/eller få stilladskomponenter, på lagerpladsen og på opstillingsstedet, som ikke er egnet til at håndtere med et teknisk hjælpemiddel, kan fortsat håndteres manuelt, såfremt det sker på forsvarlig måde. Som eksempel herpå er, enkelte rammer, dæk, hegn eller rør og koblinger.

Transport mellem bil og opstillingssted,

Hvor underlaget og de fysiske rammer tillader det, skal der anvendes egnede tekniske hjælpemidler fx truck til håndtering af rammetainer, bareller og stilladsdæk eller trækvogn, rammevogn eller rammetainer og bareller med hjul samt trillebør til mindre komponenter.

Hvor underlaget eller de fysiske rammer ikke giver mulighed for at anvende almindelig forekommende tekniske hjælpemidler til vandret transport mellem bil og opstillingssted fx haver, baggårde eller hvor adgang sker ad trapper m.v. skal grejet som hovedregel håndteres med andre hjælpemidler, fx indhejsning.

Der kan forekomme situationer, hvor en konkret vurdering viser, at det **ikke** er teknisk eller økonomisk forsvarligt at håndtere stilladsgrejet med tekniske hjælpemidler. I disse situationer skal belastningen af medarbejderne minimeres mest muligt og alternative løsninger skal indarbejdes i virksomhedens APV.

Ved vurderingen af, hvornår det **ikke** er teknisk og økonomisk forsvarligt at håndtere grejet med andre hjælpemidler, kan følgende indgå :

- Transportafstanden er mindre end 20 meter.
- Mindre stilladsopgaver, hvor den samlede opgave kan udføres på mindre en 1 dag (vandret håndtering + opstilling/nedtagning af stillads).
- Underlagets bæreevne i forhold til den krævede kran.
- Manglende plads til indhejsning fx luftledninger.
- Nødvendig lukning af vejen som Politiet eller vejmyndigheden ikke kan acceptere.

Såfremt det på en konkret sag vurderes, at manuel transport mellem bil og opstillingssted ikke kan undgås, kan det være nødvendigt at fordele arbejdet på flere medarbejdere, således at det tilstræbes, at den enkelte medarbejder max arbejder 1 dag pr. uge med dette arbejde.

Implementeringen :

Da en række af de tekniske hjælpemidler, som undersøgelsen anbefaler, vil påføre virksomhederne udgifter af varierende størrelse, har 3F, Dansk Byggeri og Arbejdstilsynet accepteret følgende handlingsplan :

Handlingsplan :

Senest den 31.03.2006

- Skal anvisningerne for lodret transport være fuldt implementeret.
- Skal der, alle steder hvor det er muligt, som minimum anvendes rammevogn/trækvogn, når den vandrette afstanden mellem bil og opstillingssted overstiger 20 meter. Hvor dette ikke er muligt vurderes alternative løsningsforslag i forhold til anvisningerne i afsnittet om "transport mellem bil og opstillingssted".
- Skal lagerpladsen være indrettet, så stilladsdæk kan læses på bilen med tekniske hjælpemidler, fx truck.

Senest den 31.12.2008

- Skal alle øvrige anbefalinger i dette notat være fuldt implementeret, jf. nedenstående :

den 31.10 2006 skal der foreligge en konkret køreplan for hver virksomhed, som i faser beskriver, hvordan handlingsplanen implementeres i perioden 2007 - 2008.

Første delelement(er) i virksomhedens køreplan skal være igangsat den 01.01.2007

Ved udarbejdelse af køreplanen tages der udgangspunkt i nedenstående vurderinger:

- Behov for kran, truck eller lignende på opstillingsstedet
- Behovet for tekniske hjælpemidler til at samle materiellet i større enheder
- Behovet for tekniske hjælpemidler til vandret transport
- Behovet for en ændret indretning af pladsen
- Behovet for ændring af bilens indretning